CM2-16 Unused Travel Allowance - דמי נסיעה

Kesubos (Mishnah 64b)

בי שליש על ידי שליש — If one supports his wife through a third party, לא יפחות לה משני קבין חטין — he may not give her less than two kavs of wheat או מארבעה קבין שעורין or four kavs of barley. אמר רבי יוסי — R' Yose said: לא פסק לה שעורין אלא רבי ישמעאל — No one provided her with barley except R' Yishmael, שהיה סמוך לאדום — who was near Edom. ונותן לה חצי קב קיטנית — He must give her half a kav of beans, יוקב גרוגרות או מנה דבילה — and a kav of dried figs or a maneh of — half a log of oil, pressed figs. ואם אין לו — If he has none, אחר פוסק שירות ממקום אחר — he must provide her in their stead with produce of another kind.

Kesubos (Gemara 65b)

תנו רבנן — The Rabbis taught in a Baraisa: מותר מזונות לבעל — The surplus food belongs to the husband.

Rashi

כגון אשה — For example, a woman שמאונות האמורים במשנתינו עודפים לה — for whom the food stated in our Mishnah is too much for her, שאינה רעבתנת — for she is not always hungry.

Tosafos (Nazir 24b)

הא דאמרינן מותר מזונות לבעל — That which we say that the surplus food belongs to the husband — כגון שקצבו לה כך וכך דינרין לשבת — is in a case where they designated for her a certain amount of dinars a week — והואלו המזונות — and the price of food went down — so that that designated amount is sufficient for her with a surplus. — שדי לה באותה קצבה כדי שבעה והותר המירי — That surplus belongs to the husband. שלא — But here we are discussing where she cut back on her dough. שלא שלא המימה מפיה — That is, the price of food did not go down; — הואלו המזונות — that she did not eat enough for satisfaction. — דההוא מותר הוי ודאי דידה — That surplus certainly belongs to her.

Rama (Even HaEzer 70:3)

צמצמה — If [the wife] was cut back — והותירו מאלו המזונות — and there was a surplus of these foods, הוא של בעל — it belongs to the husband.

דגול מרבבה (אבן העזר ע, ג) - נראה לפי עניות דעתי דצמצמה היינו שקנתה בזול, אבל אם קימצה מעיסתה ואכלה פחות משבעה הוא שלה.

בית מאיר (אבן העזר שם) - אמנם הרי"ף והרא"ש לא פירשו מידי משמע כהטור ותפשו תירץ א' דתוספות נזיר לעיקר, ואם כן בצמצמה אפשר דיכולה לומר קים לי משמעות הרמ"ה ורש"י ור"ן.

תשובה מאהבה (ח"א עח) - ראיתי מקור מקומו טהור בסוף פרק אף על פי, תנו רבנן מותר מזונות לבעל. ולפי עניות דעתי משם אין ראיה כי שם לא איירי מצמצמה והותירה אלא שנתותר ממילא כגון שהיא בטבעה אינה אוכלת כשיעור שקצבו חכמים לסתם נשים, וכן נראה מדברי רש"י שם.

תשובה מאהבה (ח"א פ, מבעל הנודע ביהודה) - כגון שהיא בטבעה אינה אוכלת כל כך כשעור שקצבו חכמים לסתם נשים בזה הדבר פשוט שהוא לבעל שהרי אין הבעל חייב ליתן לה יותר ממה שצריכה, וחכמים לסתם נשים שערו, אבל אם בטבעה אינה צריכה הרי אינו מחויב רק לזונה. אבל בצמצמה וסבלה רעבון ודוחק יכולה היא לומר שבשביל עצמה עשתה כן ולא שיזכה בה בעלה.

משפטי התורה (ח"א סימן לט) - אם התנה המעביד בפירוש שהוא נותן לו את התשלום רק עבור הוצאות הנסיעה שהיו לו או שרק בתמורה להבאת קבלות על הנסיעה הוא ישלם לפועל עבור הנסיעה לעבודה וכדומה לא יקבל הפועל בשני המקרים את דמי הנסיעה.

אם סיכמו ביניהם באופן סתמי שישלם לו המעביד עבור הוצאות נסיעה ללא כל תנאים ופירושים נוספים יהיה הדין כך. אם הלך הפועל ברגל, יקבל את דמי הנסיעה. אך אם נסע בחינם ישאר הסכום שחסך הפועל בידי המעביד.

אמנם אם כדי ליסוע בחנם טרח העובד וסבל מאי נעימות וכדומה, כגון אם עמד במקום שנעוד ל"טרמפים" וכדומה, יקבל הפועל את דמי הנסיעה.

שם - התחייב המעביד לשלם סכום מסויים המכסה רק חלק מההוצאות עבור הנסיעה בכל המקרים שצויינו לעיל, אם ההוצאות עבור הנסיעה היו לפחות כמו הסכום המובטח, יקבל הפועל את כל הסכום שהתחייב המעביד.

I'll pay your travel expenses.
This money is only to be used for travel.
Bring me your receipts.